

lichte narcose verricht, bestond in hechting met 3 diepe en 3 oppervlakkige hechtingen, na reiniging der wonde met schaar, pincet en scherp lepel. De twee volgende dagen daarop een vaginaal-irrigatie met sol. hyperm. kal. $\frac{1}{1500}$ en verwijdering der draden den 7den dag p. oper. met genezing per primam en onder afebril verloop. Dit geval bewijst dus: 1°. dat niettegenstaande de uitstekende verpleging der puerpera *infectie der wonde wel degelijk mogelijk is* en leert opnieuw hoe noodlottig een verzuim van vroege hechting kan worden als men bedenkt hoe gemakkelijk de vuile ontsteking zich naar boven had kunnen uitbreiden, en 2°. dat men, juist met het oog op een mogelijke infectie, beter doet, niet den 10den dag af te wachten, zooals vrij algemeen aangeraden wordt, maar nog den 2den of 3den dag de wond te sluiten, wanneer door bijzondere omstandigheden dit niet onmiddellijk post partum kan geschieden.

Het tweede geval betreft een primi-gravida, bij wie de extractie van het hoofd, na versie van het in dwarsligging met uitgezakt armpje liggend kind, enorm moeilijk ging, veroorzaakt door het matig vernauwde bekken en de rigide weeke deelen. Er ontstond daarbij een complete perinaeal-ruptuur, die door diepe en oppervlakkige hechtingen met 6 draden gesloten werd, zonder dat vagina of rectum afzonderlijk gehecht werden. Ik had gezorgd de onderste hechting vlak boven den anus aan te leggen en verkreeg evenals in het vorig geval genezing per primam met een hoog en stevig perinaeum. Uit dit geval ziet men, dat het niet altijd noodig is, wat in vele handboeken der verloskunde (uitgezonderd dat van TREUB) is gezegd, n.l. om bij dergelijke rupturen en vagina en rectum afzonderlijk te hechten. Wanneer tenminste dit laatste niet diep is ingescheurd, kan men m. i. volstaan met de hechting van de huidwonde, mits de draden maar diep genoeg, d. i. tot achter de scheur, worden doorgehaald en men zich de moeite getroost zelf de patiënte 2-maal daags te verbinden, zoo tenminste geen andere *deskundige* hulp aanwezig is.

Groningen.

E. HUIZINGA.

L. S.

De ondergeteekenden zullen, te beginnen Zaterdag 27 April a. s. gedurende de maanden Mei en Juni des Zaterdag tusschen half twee en half vijf demonstraties en voordrachten houden voor H. H. artsen.

De H. H., die voornemens zijn deze bij te wonen, worden beleefd verzocht zich vóór 23 April aan te melden bij Prof. NIJHOFF.

Groningen,
10 April 1901.

C. F. A. KOCH.

M. E. MULDER.

G. C. NIJHOFF.

K. F. WENCKEBACH.
